

In dit nummer

- Centrum Landschap en WOT Natuur & Milieu gaan nauw samenwerken
- Resultaten bekendheids-onderzoek WOT Natuur & Milieu
- Betekenis van economische analyses voor het natuur-beleid
- Analyseren en evalueren van beleidsmaatregelen
- Verschenen publicaties

Wot's new is een uitgave van de eenheid WOT Natuur & Milieu, onderdeel van Wageningen UR. Deze Nieuwsbrief bevat informatie over alle wettelijke onderzoekstaken natuur en milieu.

Redactie: Bram ten Cate
WOT Natuur & Milieu
Postbus 47, 6700 AA Wageningen
Tel. (0317) 47 78 44
E-mail: info.wnm@wur.nl
Internet: www.wotnatuurenmilieu.wur.nl

Abonnement

Aan- of afmelden voor de Nieuwsbrief kan uitsluitend via bovenstaand mailadres. Informatie uit deze Nieuwsbrief mag worden overgenomen mits de bron wordt vermeld.

Nummer 10 van de Nieuwsbrief verschijnt in februari 2007.

Centrum Landschap en WOT Natuur & Milieu gaan nauw samenwerken

Geert van Duinhoven

De belangrijkste taak van de WOT Natuur & Milieu is om te zorgen dat de overheid beleidsrelevante en betrouwbare informatie krijgt. En dat betekent dat deze kennis op een onafhankelijke manier tot stand moet komen. Binnenkort zal de WOT Natuur & Milieu organisatorisch een andere inbedding krijgen en worden ondergebracht bij het Centrum Landschap van Wageningen UR. Is daarmee de onafhankelijkheid verleden tijd? Nee, zegt Tom Veldkamp, wetenschappelijk manager van het Centrum Landschap. Het is een interne operationele aangelegenheid. Die onafhankelijkheid blijft dus gewaarborgd. Alleen de kwaliteit van de producten zal nog groter worden.

In het Centrum Landschap zijn 'landschapsmensen' van de universiteit en van het instituut Alterra bij elkaar gezet. Binnenkort zelfs samen in een gebouw. Dat levert volgens Veldkamp veel voordelen op. "Dat heeft alles te maken met de markt waarop wij opereren. Tot voor kort kwamen ongeveer alle opdrachten binnen via programmafinanciering van het ministerie van LNV. Dat wordt steeds minder. LNV gaat het onderzoek ook elders uitzetten. En wij zullen ook op zoek moeten naar nieuwe markten omdat het nationale niveau steeds minder belangrijk wordt: de Rijksoverheid verliest zeggenschap. Enerzijds komt er namelijk steeds meer beleid uit Europa, anderzijds wordt er vanuit het rijksniveau juist steeds meer gedelegeerd naar de provincies. En dan zie je dat voor die nieuwe verhoudingen er weer gezocht gaat worden naar nieuwe manieren om problemen op te lossen. Niet zo zeer feitelijke kennis is dan de bottleneck, maar juist de vraag hoe we die problemen gaan oplossen, de procesvragen. Daar steken wij de komende jaren dan ook extra energie in. Ik denk dat daar nog veel te bereiken is. Daarvoor hebben we fundamentele wetenschappers nodig en mensen die de kennis kunnen toepassen."

Hier ligt volgens landschapsonderzoeker Joep Dirx van de WOT Natuur & Milieu dan ook meteen een parallel met het WOT-werk: "Wij zien natuurlijk ook dat de bestuurlijke ver-

Tom Veldkamp & Joep Dirx vinden dat het Centrum Landschap en WOT Natuur & Milieu inhoudelijk goed bij elkaar passen.

houdingen veranderen. Dus in ons werk zullen wij steeds meer moeten gaan kijken naar de provincies en naar Europa. Wij zullen ons steeds meer moeten gaan afvragen in hoeverre het lukt om het deels Europese en het deels provinciale beleid vorm te geven in de praktijk. Dus ook wij zullen moeten gaan onderzoeken hoe die processen gaan en waarom ze lopen zoals ze lopen."

En je ziet dat het werkt: De boodschappen uit zo'n Natuurbalans worden wel degelijk in het beleid opgepikt."

Onafhankelijk?

Maar hoe zit het dan met de onafhankelijkheid? Blijft die dan wel gewaarborgd? Veldkamp: "Natuurlijk, dat is belangrijk. Maar ik wil wel zeggen dat het stempel onafhankelijk ook het gevaar in zich heeft dat mensen achterover gaan zitten en het allemaal van een hele grote afstand gaan bekijken. Ook nu al werken medewerkers van Centrum Landschap deels voor WOT-projecten en door het tekenen van de WOT-verklaring verplichten zij zich om zich onafhankelijk op te stellen. Ik denk dat het juist goed is als onderzoekers zich realiseren wat opdrachtonderzoek inhoudt. Want dan realiseren zij zich pas echt goed wat het betekent om bijvoorbeeld voor de WOT te werken. Dat geeft veel meer betrokkenheid van de mensen bij het onderwerp. En natuurlijk geeft deze constructie met brede teams en met mensen van verschillende achtergronden een extra dimensie aan het WOT-werk. De WOT kan putten uit een veel grotere pool aan mensen. Dit kan ook het WOT-werk juist verbreden."

Nationale landschappen

Een van de actuele onderwerpen wat dat betreft, is het thema Nationale Landschappen. Provincies stellen momenteel in lijn van de Nota Landschap in totaal twintig plannen op voor de Nationale Landschappen. Veelgehoorde kritiek op die plannen is dat ze weinig toevoegen aan het bestaande beleid en dat het onderwerp Nationaal Landschap vooral leeft omdat het Rijk er geld voor heeft gereserveerd. Tom Veldkamp: "Ik kan de kritiek op de plannen onvoldoende beoordelen, maar ik denk dat dit overigens een mooi voorbeeld is. Wij zullen als Centrum op deze actualiteit moeten inspelen. Je ziet dat de enorme hoeveelheid kennis over landschap, die er wel degelijk is, maar zeer mondjesmaat wordt gebruikt. Dat zullen wij dus als een markt moeten gaan zien. En we moeten daar meer zichtbaar worden. Dat betekent niet dat er per se veel nieuwe kennis bij moet komen maar dat we de beschikbare kennis toepasbaar moeten maken voor gebieden, regio's en provincies. En wij zullen die markt dan moeten vragen of het inhoudelijke, disciplinaire, technische of misschien juist procesmatige vragen en problemen zijn." En hier ligt voor de WOT misschien ook wel een taak in het onderzoeken waarom die kennisdoorstroming dan niet optimaal loopt. Veldkamp: "We hebben de instituten, de WOT,

het Milieu- en Natuurplanbureau, en toch gebruiken de provincies de kennis niet. Wat is er dan aan de hand en wat zou daar aan moeten gebeuren?"

Wetenschappelijk en praktisch

Dus inhoudelijk passen het Centrum Landschap en de WOT Natuur & Milieu wel goed bij elkaar. Maar een belangrijk kenmerk van de WOT is wel dat het onafhankelijke onderzoekstaken uitvoert. Kan dat straks nog steeds? Veldkamp: "Bij het Centrum Landschap komen we straks met veel verschillende mensen te zitten. Fundamentele wetenschappers maar ook de meer toepassingsgerichte mensen en de beleidsondersteuners. Die zitten straks allemaal bij elkaar en door elkaar. Ik denk dat dat alleen maar goed is, ook voor de WOT. Want dat betekent dat we veel gerichtere mensen kunnen inzetten op onderwerpen. We kunnen gemakkelijker samenwerken en collega's met de gewenste expertise vinden. De ene keer is een wat wetenschappelijker aanpak nodig, de andere keer een wat praktischer." Joep Dirx: "En dan kunnen we misschien ook nog wel veel van elkaar leren. Want de mensen die vanuit de WOT bijvoorbeeld aan een Natuurbalans meewerken, leren daarbij hun kennis helder en beleidsgericht over te brengen. Ik mis dat nog wel eens in Alterra-rapporten."

Resultaten bekendheidsonderzoek WOT Natuur & Milieu

In september hebben we een onderzoek uitgevoerd naar de bekendheid van de WOT Natuur & Milieu, de bekendheid van ons werk en de tevredenheid hierover. Doel hiervan is onze werkzaamheden in de toekomst beter te kunnen uitvoeren.

We hebben 819 uitnodigingen verstuurd met het verzoek deel te nemen aan dit onderzoek. 189 maal is de enquête ingevuld. Uit het onderzoek blijkt dat bijna driekwart van alle

respondenten van de WOT Natuur & Milieu gehoord heeft. Ons werk aan de Natuurbalans en -verkenningen en Milieubalans en -verkenningen is het bekendst. Ook bekend is het werk aan Ecologische Hoofdstructuur, Gegevensvoorziening natuur, de Vogel- en Habitatrichtlijn, Agenda Vitaal Platteland, Programma Beheer en Landschapsbeleving. Weinig bekend is de bijdrage die de WOT Natuur & Milieu levert aan de Wet Investeringsbudget Landelijk Gebied, de Commissie

Toelating Bestrijdingsmiddelen, Antarctica en Walvissen.

Onze producten worden veel gebruikt. Ruim driekwart van alle respondenten geeft aan ze in zijn of haar werk te gebruiken. Ook blij zijn we met het feit dat zoveel van u hebben aangegeven mee te willen denken over de formulering van onderzoeksvragen voor wetenschappelijke onderzoekstaken.

Iedereen die aan het onderzoek heeft meegewerkt, hartelijk bedankt.